

DECIZIE

14 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinând recursul declarat de Societatea Comercială „Milalu-Prof” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Autocaravana” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății Comerciale „Milalu-Prof” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017

c o n s t a t ă

La data de 13 iunie 2016 Societatea Comercială „Autocaravana” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare SC „Autocaravana” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății Comerciale „Milalu-Prof” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare SC „Milalu-Prof” SRL) cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 15 august 2016 s-a admis integral cererea de chemare în judecată și s-a încasat de la SC „Milalu-Prof” SRL în beneficiul SC „Autocaravana” SRL datoria în mărime de 85000 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 1991,40 de lei și taxa de stat în mărime de 2609,75 de lei (f.d.43, 46-48).

La 02 septembrie 2016 reprezentantul SC „Milalu-Prof” SRL, avocatul Mariana Barașianț a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 15 august 2016, solicitând admiterea cererii de apel și casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d.45).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului SC „Milalu-Prof” SRL termen până la 13 decembrie 2016, ora 10:30, pentru achitarea taxei de stat în mărime de 1957 de lei și prezentarea apelului motivat, în limba de stat, explicându-i-se totodată că, în caz contrar, apelul va fi restituit (f.d. 54-55).

La 13 decembrie 2016 SC „Milalu-Prof” SRL a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 august 2016, solicitând

admiterea apelului, scutirea apelantului de la plata taxei de stat, atragere în proces a SRL „Ecosem-Grup” în calitate de intervenient accesoriu și casarea hotărârii primei instanțe, cu trimiterea pricinii spre rejudecare în primă instanță (f.d. 59-60).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016 s-a respins cererea apelantului SC „Milalu-Prof” SRL privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului și s-a acordat apelantului termen pentru achitarea taxei de stat la depunerea apelului, obligându-l să achite taxa de stat în mărime de 1957 de lei până la ședința fixată de instanța de apel pentru data de 19 ianuarie 2017, ora 10:00, în caz contrar apelul va fi restituit (f.d. 63, 64-66).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017 s-a restituit ca netimbrat apelul declarat de SC „Milalu-Prof” SRL împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 august 2016 (f.d. 73, 74-75).

La 07 aprilie 2017 SC „Milalu-Prof” SRL a declarat recurs împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017 și 01 noiembrie 2016, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017 și încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2016, cu soluționarea problemei în fond și scutirea integrală de la plata taxei de stat (f.d. 84-85).

În motivarea recursului a menționat că odată cu depunerea cererii de apel motivată a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, invocând situația materială precară și lipsa mijloacelor bănești.

Relevă că în pofida faptului că i s-a acordat termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat, situația financiară nu s-a schimbat, din care motiv este în imposibilitate de a achita taxa de stat impusă.

Consideră că prin restituirea cererii de apel i se lezează dreptul de acces liber la justiție, deoarece la moment nu are posibilitatea reală de a achita taxa de stat.

Colegiul distinge că SC „Milalu-Prof” SRL a declarat un recurs împotriva a două încheieri emise de Curtea de Apel Chișinău, și anume încheierii din 01 noiembrie 2016 prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SC „Milalu-Prof” SRL împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 15 august 2016, și respectiv încheierii din 19 ianuarie 2017 prin care s-a restituit ca netimbrat apelul declarat de SC „Milalu-Prof” SRL împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 august 2016.

Ținând cont de faptul că recursul declarat împotriva încheierii din 01 noiembrie 2016 nu poate fi examinat concomitent cu cel declarat împotriva încheierii din 19 ianuarie 2017, în continuare, instanța de recurs se va pronunța doar asupra recursului declarat împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017.

În conformitate cu prevederile articolului 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Colegiul consideră că, calea de atac împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017 este exercitată în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării recurentului a deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017 (f.d. 73) pentru a determina respectarea termenului legal de declarare a recursului, însă încheierea recurată a fost expedită participanților la proces prin

scrisoarea de însoțire nr. 623-4 din 23 ianuarie 2017 (f.d.78), iar cererea de recurs a fost depusă la oficiul poștal la data de 08 februarie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe plic (f.d. 86).

Astfel, studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SC „Milalu-Prof” SRL împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017 urmează a fi respins, pentru următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Verificând legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017 prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul constată că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept material și procedural pertinente.

Conform prevederilor art. 365 alin. (4) din Codul de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Potrivit articolul 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Materialele cauzei atestă că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului SC „Milalu-Prof” SRL termen până la 13 decembrie 2016, ora 10:30, pentru achitarea taxei de stat în mărime de 1957 de lei și prezentarea apelului motivat, în limba de stat, explicându-i-se totodată că, în caz contrar, apelul va fi restituit (f.d. 54-55).

Distinct de aceasta, la 13 decembrie 2016 SC „Milalu-Prof” SRL a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 august 2016, solicitând admiterea apelului, scutirea apelantului de la plata taxei de stat, atragere în proces a SRL „Ecosem-Grup” în calitate de intervenient accesoriu și casarea hotărârii primei instanțe, cu trimiterea pricinii spre rejudecare în primă instanță (f.d. 59-60).

Succesiv, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016 s-a respins cererea apelantului SC „Milalu-Prof” SRL privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului și s-a acordat apelantului termen pentru achitarea taxei de stat la depunerea apelului, obligându-l să achite taxa de stat în mărime de 1957 de lei până la ședința fixată de instanța de apel pentru data de 19 ianuarie 2017, ora 10:00, în caz contrar apelul va fi restituit (f.d. 63, 64-66).

În consecință, având în vedere că SC „Milalu-Prof” SRL nu s-a conformat cerințelor impuse de a achita taxa de stat, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017 s-a restituit ca netimbrat apelul declarat de SC „Milalu-Prof” SRL împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 august 2016 (f.d. 74-75).

Instanța de recurs reține că, termenul acordat de instanța de apel întru înlăturarea neajunsurilor ce au servit temei pentru a nu da curs cererii de apel este unul imperativ și

peremptoriu, or, potrivit art. 110 din Codul de procedură civilă, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte. Astfel, recurentul, sub sancțiunea restituirii cererii de apel, urma să se conformeze și să execute indicațiile instanței de apel din încheierea din 13 decembrie 2016 și să înlăture neajunsurile indicate în încheierea instanței de apel în interiorul termenului stabilit, în caz contrar intervenind *uno icto* restituirea cererii de apel.

Mai mult decât atât, Colegiul notează că recurentului SC „Milalu-Prof” SRL fiindu-i comunicată încheierea din 13 decembrie 2016, prin care s-a respins cererea sa cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului și i s-a acordat termen pentru achitarea taxei de stat la depunerea apelului, cunoscând totodată intervalul de timp acordat pentru contestarea soluției instanței de apel, nu și-a expus dezacordul cu aceasta și nu a contestat-o cu recurs.

În altă ordine de idei, instanța de recurs consideră că este declarativă și lipsită de suport probant alegația recurente precum că, în pofida faptului că i s-a acordat termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat, situația financiară nu s-a schimbat, din care motiv este în imposibilitate de a achita taxa de stat impusă. Or, extrasul bancar (f.d.61) prezentat de către SC „Milalu-Prof” SRL cu privire la situația contului său bancar deschis la BC „Moldindconbank” SA nu distinge situația financiară reală a acestuia. La caz, este remarcabil că situația financiară a unui agent economic poate fi confirmată în baza dărilor de seamă contabile și/sau fiscale privind activitatea acestuia, depuse la organul fiscal, și care eventual ar confirma lipsa veniturilor.

Prin urmare, Colegiul conchide că instanța inferioară just a remarcat că din conținutul extrasului bancar prezentat de SC „Milalu-Prof” SRL cu privire la situația contului său bancar deschis la BC „Moldindconbank” SA nu poate fi dedus faptul că SC „Milalu-Prof” SRL nu are deschise conturi bancare la alte instituții financiare sau că nu deține bunuri din contul cărora ar putea fi achitată taxa de stat.

Distinct celor menționate, instanța de recurs opinează că prin comportamentul SC „Milalu-Prof” SRL, și în special neprezența reprezentantului acesteia la ședința de judecată din 19 ianuarie 2017, ultima a demonstrat lipsă de interes față de cauza civilă în care este implicată, astfel, neîntreprinzând măsurile necesare de protejare a dreptul său de acces la instanță.

La caz, Colegiul relevă că accesul liber la justiție este o parte componentă incipientă a dreptului la un proces echitabil, consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și presupune posibilitatea oricărei persoane de a se adresa direct și nemijlocit la o instanță de judecată, pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime. Este unanim acceptat ca dreptul de acces la justiție nu poate fi un drept absolut, ci unul care poate implica limitări, cât timp acestea sunt rezonabile și proporționale cu scopul urmărit.

Instanța de recurs menționează că, taxa de stat nu este un impediment al accesului liber la justiție, atât timp cât statul asigură aplicarea eficientă și uniformă a prevederilor normative referitoare la cuantumul taxei de stat, la scutirile de taxa de stat dispuse din oficiu ori la solicitarea persoanei interesate. Dreptul de acces la un tribunal consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului urmează a fi înțeles ca un drept de acces concret și efectiv, ceea ce determină instanța de judecată de a supune adresarea oricărei persoane în justiție cu o restricție pecuniară clară și concretă, evidențiind-o în

conținutul încheierii de contestare a neajunsurilor la adresarea cu un instrument de atac, urmărind scopul de respectare a echilibrului între necesitatea asigurării bunei administrări în justiție și proporționalitatea unei astfel de restricții.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a învederat că dreptul de acces la o instanță de judecată nu are un caracter absolut, fiind normal și dezirabil ca acesta să fie supus anumitor limitări, intrinseci forței de reglementare legislativă specifice oricărui stat de drept. Astfel, pot exista limitări de natură procedurală, precum imperativul parcurgerii unei proceduri prealabile și chiar limitări de natură financiară, precum impunerea unor taxe judiciare. Importantă rămâne însă rezonabilitatea acestor limitări, ele trecând limitele convenționale atunci când restricționează accesul la justiție în asemenea mod încât aduc atingere însăși esenței dreptului consacrat în beneficiul tuturor justițiabililor. În acest sens, este respinsă teza ce echivalează dreptul de acces la justiție cu gratuitatea actului de justiție (*Kreuz împotriva Poloniei*).

Din perspectiva celor menționate supra, Colegiul constată că instanța de apel justificat a restituit ca netimbrat apelul declarat de SC „Milalu-Prof” SRL împotriva hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 15 august 2016, astfel, ținând cont de faptul că la acest capitol nu poate fi concepută o concluzie obiectivă în lipsa informațiilor neactualizate despre situația financiară a SC „Milalu-Prof” SRL.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de SC „Milalu-Prof” SRL împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017 și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de SC „Milalu-Prof” SRL împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017 și se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță